

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Utvecklingsbedömning inom barnhälsovården

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)
[Bakgrund](#)
[Utvecklingsbedömningen](#)
[Strukturerade test och skattningsskalor](#)

[Återföring till BVC](#)
[Källor och referenser](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte

Rutinen syftar till att ange vad som utgör indikation för utvecklingsbedömning, vad som ingår i utvecklingsbedömning genomförd av barnhälsovårdspsykolog och hur återföring av resultat skall ske för barn 0-6 år inom barnhälsovården (BHV).

Bakgrund

Barn med utvecklingsmässiga eller utvecklingsneurologiska avvikelser samt beteendeproblematik upptäcks i samband med födseln, via BHVs hälsoövervakning, genom att förälder eller förskola uppmärksammar avvikande beteende och utveckling eller svårigheter vid inläring.

Syftet med utvecklingsbedömning inom BHV är att få ökad kunskap om barnet, identifiera eventuella svårigheter såväl som starka sidor hos barnet, bedöma behovet av eventuella insatser och erbjuda dessa då de faller inom ramen för BHVs verksamhet eller remittera för vidare bedömning och åtgärd. Barnhälsovården ansvarar inte för att diagnosticera autism, ADHD eller intellektuellt funktionshinder, men en första bedömning och kartläggning kan utgöra en hjälp vid vidare utredning och bedömning hos specialistinstans.

I första hand tas beslut om utvecklingsbedömning vid psykologkonsultation eller vid teamdiskussion. Om utvecklingsbedömning inom BHV är indicerat skrivs remiss till aktuell BHV-psykolog.

Utvecklingsbedömningen

I en utvecklingsbedömning inom BHV kan följande ingå;

- Föräldrasamtal med utvecklingsanamnestisk intervju
- Inhämtande av dokumentation från barnets BHV journal
- Genomgång av tidigare gjorda bedömningar och insatser
- Hembesök eller förskolebesök
- Samtal med pedagog eller dagbarnvårdare

- Observation av barnet i samspel mellan barn och förälder
- Bedömning utifrån strukturerade test
- Analys och sammanställning av bedömningen/psykologutlåtande/remissvar
- Återgivning till föräldrar och eventuellt förskola/dagbarnvårdare

Uppskattad tid för en utvecklingsbedömning i sin helhet är ca 20 timmar.

Strukturerade test och skattningsskalor

Psykologer inom barnhälsovården i Halland behöver ha tillgång till följande testmaterial och skattningsskalor för att kunna bedöma barnets utvecklingsnivå och för att säkerställa hög tillförlitlighet i bedömningarna;

Strukturerade test

- Griffiths-III: Griffiths Scales of Child Development (3rd Edition) utvecklingsskala för barn 0-6 år som ger ett övergripande mått på barnets utvecklingsnivå och en individuell profil av styrkor och behov.
- WPPSI-IV: Wechsler Preshool and Primary Scales of Intelligence (fourth edition) är ett kognitivt testbatteri för barn i åldrarna 2;6-7;7 år. Ger ett mått på barnets allmänna begåvning och anpassning i förhållande till vad man förväntar för åldern. För tillförlitlig rättning, resultatberäkning och sammanställning, rekommenderas Q-Global, som är en webbaserad plattform för testadministration.
- SON-R: Snijders-Oomen nonverbal Intelligence Test. Ett icke verbal begåvningsstest som lämpar sig särskilt väl för bedömning av barn med nedsatt hörsel, barn med språksvårigheter, verbala kommunikationssvårigheter eller barn med annat modersmål.

Skattningsskalor

M-CHAT-R/F: The Modified Checklist for Autism in Toddlers, Revised with Follow-up. En föräldraskattning som syftar till att upptäcka svårigheter inom autismområdet. För barn mellan 16 månader-2,5 år.

SDQ - Strengths and Difficulties Questionnaire. Föräldraskattning för barn från 3 år, som syftar till att få en bild av barnets beteende och psykiska hälsa.

Vineland Adaptive Behaviour Scales – Second Edition. Skattningsskala avsedd för bedömning av barns adaptiva beteende. Från 2 år.

Återföring till BVC

Psykologen lämnar en kort sammanfattning av utvecklingsbedömningen till BVC i ett remissvar som journalförs. I sammanfattningen anges resultatet av bedömningen som helhet, information om när bedömningen är gjord och av vem, samt eventuella planerade åtgärder och uppföljningar.

Källor och referenser

Ekholm, M & Hellberg, J. (2017). Validering av SON-R 2½-7 med WPPSI-IV. Specialarbete.

Fleischer, A V & From, K, (2016). Exekutiva funktioner hos barn och unga.

Gillberg, C (2018). Essence: om adhd, autism och andra utvecklingsavvikelser.

Griffiths III: Griffiths Scales of Child Development (3rd Edition) - Hogrefe Psykologiförlaget

Malmberg, M., Rydell, A. M., & Smedje, H. (2003). Validity of the Swedish version of the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ-Swe). *Nordic Journal of Psychiatry*, 57(5), 357-363.

M-CHAT-R_F_Swedish.pdf (mchatscreen.com)

Nygren G, Sandberg E, Gillstedt F, et al. A new screening programme for autism in a general population of Swedish toddlers. *Res Dev Disabil*. 2012;33(4):1200-10.

SDQ (The Strengths and Difficulties Questionnaire) - Socialstyrelsen

SON-R 2½-7 Non-Verbal Intelligence Test - Hogrefe Psykologiförlaget

Tideman, E & Smedler. A-C (2021). Att testa barn och ungdomar: om testmetoder i psykologiska utredningar.

Upptäcka utvecklingsavvikelser hos barn och ungdomar En sammanställning av systematiska kunskapsöversikter (socialstyrelsen.se)

Utvecklingsavvikelser - Rikshandboken i barnhälsovård (rikshandboken-bhv.se)

Vägledning för barnhälsovården (socialstyrelsen.se)

www.aricd.ac.uk/about-the-griffiths-scales/griffiths-iii/

Uppdaterat från föregående version
